

V Bruseli 6. 1. 2016
COM(2015) 685 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o vplyve revidovaného medzinárodného účtovného štandardu (IAS) 19 na volatilitu
vlastných zdrojov úverových inštitúcií a investičných spoločností.**

1. ÚVOD

Podľa článku 36 ods. 1 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 [ďalej len „nariadenie o kapitálových požiadavkách“ (CRR)] budú úverové inštitúcie a investičné spoločnosti vo svojej súvahe odpočítavať majetok dôchodkového fondu so stanovenými požitkami od položiek vlastného kapitálu Tier 1.

Revízia medzinárodného účtovného štandardu č. 19 „zamestnanecké požitky“ (ďalej len „IAS 19“)¹ viedla k zmenám v oceňovaní dôchodkových fondov so stanovenými požitkami. Článok 519 CRR obsahuje mandát pre Komisiu, aby vypracovala správu pre Európsky parlament a Radu o tom, či by revidované štandardy IAS 19 v spojení s odpočítaním čistého majetku v dôchodkovom fonde uvedeným v článku 36 ods. 1 písm. e) viedli k nenáležitej volatilite vlastných zdrojov inštitúcie.

Komisia bola požiadaná, aby zohľadnila správu, ktorú o tejto otázke v súlade s mandátom stanoveným v tom istom článku vypracoval Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA). V prípade potreby Komisia k správe pripojí legislatívny návrh na zavedenie zaobchádzania upravujúceho čistý majetok alebo záväzky dôchodkového fondu so stanovenými požitkami na výpočet vlastných zdrojov.

EBA 24. júna 2014 predložil svoju správu „O vplyve na volatilitu vlastných zdrojov revidovaného štandardu IAS 19 a odpočtu majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami od vlastných zdrojov podľa článku 519 nariadenia o kapitálových požiadavkách (CRR)“ (ďalej len „správa EBA“)².

Táto správa Komisie je reakciou na zákonnú povinnosť posúdiť účinky veľmi špecifických zmien výpočtu vlastného kapitálu Tier 1 v úverových inštitúciách a investičných spoločnostiach v dôsledku prijatia CRR a nového štandardu IAS 19.

2. HLAVNÉ OTÁZKY

2.1. Súčasné zaobchádzanie podľa CRR

Článok 36 CRR obsahuje požiadavku, aby banky odpočítavali majetok dôchodkového fondu so stanovenými požitkami od vlastného kapitálu Tier 1. Dôvodom tohto prístupu je, že schopnosť týchto aktív absorbovať straty je z prudenciálneho hľadiska neistá. V prípade, že

¹ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 475/2012 z 5. júna 2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1126/2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy, pokiaľ ide o medzinárodný účtovný štandard (IAS) 1 a medzinárodný účtovný štandard (IAS) 19

² EBA (2014): správa o vplyve na volatilitu vlastných zdrojov revidovaného štandardu IAS 19 a odpočtu majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami od vlastných zdrojov podľa článku 519 nariadenia o kapitálových požiadavkách (CRR). V správe sa identifikujú účtovné a regulačné zmeny spôsobené revíziou štandardu IAS 19 a analyzuje sa, či tieto zmeny môžu ovplyvniť vlastné zdroje. Zahŕňa kvantitatívne posúdenie vplyvu týchto zmien na volatilitu vlastných zdrojov počas konkrétneho obdobia za predpokladu úplného uplatňovania CRD IV (smernice o kapitálových požiadavkách)/CRR a požiadaviek revidovaného štandardu IAS 19. Kvalitatívne a kvantitatívne informácie pre vzorku inštitúcií EÚ a členských štátov zdôrazňujú hlavné účinky prudenciálnych a účtovných zmien, ich rozsah a typy inštitúcií, na ktoré majú tieto zmeny najväčší vplyv. Napokon sa správa zameriava aj na iné premenné, ktoré by mohli mať priamy vplyv na dôchodkové fondy so stanovenými požitkami a na volatilitu vlastných zdrojov. Správu EBA možno získať na adrese: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/534414/EBA+Report+on+the+impact+on+the+volatility+of+own+funds+from+defined+pension+plans.pdf>

by sa banka dostala do konkurzu alebo krízovej situácie, tieto aktíva by neboli k dispozícii na pokrytie strát.

Je potrebné poznamenať, že článok 41 CRR obsahuje výnimku z tohto všeobecného pravidla odpočítavania v súvislosti s majetkom v dôchodkovom fonde so stanovenými požitkami, ktorý môže inštitúcia po povolení dozorných orgánov neobmedzene používať.

2.2. Zmeny v dôsledku revízie štandardu IAS 19

Revízia štandardu IAS 19 viedla k zmenám v oceňovaní dôchodkových fondov so stanovenými požitkami. EBA zistil iba dva aspekty revízie štandardu IAS 19, ktoré môžu mať vplyv na výpočet vlastných zdrojov:

1. **Okamžité vykazovanie aktuárskych ziskov a strát:** Podľa predchádzajúcej verzie štandardu IAS 19 sa aktuárske predpoklady nemuseli okamžite zohľadňovať, pokiaľ zotrúvali v určitom koridore³ (teda tzv. prístup koridoru) a mohli byť rozdelené na niekoľko období, zatiaľ čo podľa revidovaného štandardu IAS 19 sa budú musieť okamžite vykázat.
2. **Okamžité vykázanie všetkých nákladov minulej služby:** Náklady minulej služby predstavujú zmenu súčasnej hodnoty záväzku zo stanovených požitkov za službu zamestnanca v predchádzajúcich obdobiach vyplývajúce zo zmeny alebo krátenia programu. Podľa predchádzajúceho štandardu IAS 19 boli nárokovateľné náklady na minulú službu vykázané okamžite vo výkaze ziskov a strát, pričom nenárokovateľné náklady na službu boli vykázané rovnomerne počas priemerného obdobia nároku.

V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS) ako predchodca EBA pripomienkoval⁴ predchádzajúcu verziu štandardu IAS 19, pričom vyjadril obavy v súvislosti s „prístupom koridoru“ a navrhol ho zrušiť na základe prechodných ustanovení. Zatiaľ čo štandardom IAS 19 sa zrušil prístup koridoru pre aktuárske zisky a straty, CRR poskytlo prechodné ustanovenia s cieľom zmierniť vplyv na vlastné zdroje.

2.3. Prechodné opatrenia podľa CRR

V CRR sa stanovujú **prechodné opatrenia** na všeobecné zmiernenie vplyvu zmien v štandarde IAS 19 a odpočítania majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami:

1. všeobecné postupné zavádzanie odpočítavania majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami od roku 2014 do roku 2017, ktoré sa umožňuje podľa článku 469 ods. 1 písm. a) a článku 478 CRR;
2. osobitné postupné zavádzanie vplyvu zmien v štandarde IAS 19 od roku 2014 do roku 2018 podľa článku 473 CRR;

³ Pozri NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 1126/2008, príloha, IAS 19 Zamestnanecké požitky, bod 95.

⁴ List CEBS s komentárom o IASB ED/2010/3 Programy so stanovenými požitkami – navrhované zmeny štandardu IAS 19 zo 6. septembra 2010.

3. postupné rušenie filtrov používaných na vnútroštátnej úrovni od roku 2014 do roku 2018 podľa článku 481 CRR.

3. POSÚDENIE POTENCIÁLNEHO ZAVEDENIA VOLATILITY V DÔSLEDKU REVÍZIE ŠTANDARDU IAS 19

Na základe správy EBA sa analýza vplyvu revízie štandardu IAS 19 v spojení s odpočítaním majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami podľa článku 36 ods. 1 písm. e) CRR posudzuje týmto spôsobom⁵:

3.1. Vplyv, ktorý závisí od kompenzácie ziskov alebo strát

Ak inštitúcia vykazuje v súvahe čistý majetok dôchodkového fondu so stanovenými požitkami a v rovnakej výške kompenzuje zisk alebo stratu, nedôjde k volatilita vlastných zdrojov. Iba ak inštitúcia vykazuje čistý majetok dôchodkového fondu so stanovenými požitkami bez príslušného zisku alebo straty, môže odpočítanie čistého majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami viesť k volatilita vlastných zdrojov.

3.2. Vplyv pri počiatočnom uplatňovaní revidovaného štandardu IAS 19

Vplyv odpočítania čistého majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami od vlastných zdrojov pri prvom uplatňovaní bude pre väčšinu inštitúcií obmedzený vzhľadom na nízku úroveň čistého majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami⁶ v rámci predchádzajúceho, ako aj revidovaného štandardu IAS 19. Navyše bude pre väčšinu inštitúcií negatívny vplyv na vlastný kapitál Tier 1 ešte viac obmedzený, pretože úroveň nevykázaných aktuárskych strát v porovnaní s ich kapitálovou pozíciou je nízka. Podstatný vplyv môže zaznamenať iba malý⁷ počet inštitúcií, ktoré majú významný majetok v dôchodkovom fonde so stanovenými požitkami. Najmä existencia významných nevykázaných aktuárskych strát by mohla viesť k zníženiu vlastných zdrojov.

3.3. Všeobecné posúdenie obmedzenej volatility zavedenej revidovaným štandardom IAS 19⁸

Na základe správy EBA možno dospieť k záveru, že účtovné a prudenciálne zmeny spôsobia v priemere iba miernu volatilitu vlastných zdrojov. Pre niektoré inštitúcie a v niektorých krajinách môže byť vplyv na volatilitu vlastných zdrojov vyšší v závislosti od veľkosti a výkonnosti dôchodkového fondu so stanovenými požitkami vzhľadom na kapitálovú pozíciu inštitúcie.

⁵ EBA založil svoju analýzu na vzorke pozostávajúcej z 57 európskych inštitúcií v 20 krajinách EHP, ktoré EBA používa na analýzu kľúčových indikátorov rizika.

⁶ Pozri správu EBA, s. 25: „Všetky inštitúcie s výnimkou troch (38 inštitúcií) mali v rámci predchádzajúceho štandardu IAS 19 nízku, prípadne žiadnu úroveň čistého majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami v každom roku posudzovaného obdobia (do 0,2 % RWA) a nízku, prípadne žiadnu úroveň nevykázaných aktuárskych ziskov v každom posudzovanom roku (0,4 % RWA).“

⁷ Podľa správy EBA by nebola ovplyvnená žiadna z uvedených troch inštitúcií v kontrolovanej vzorke s pomerne vysokým majetkom dôchodkového fondu so stanovenými požitkami podľa predchádzajúceho štandardu IAS 19, pretože mali značné nevykázané aktuárske straty, ktoré by museli byť okamžite vykázané oproti majetku fondu.

⁸ Súhrnnú prezentáciu kvantitatívnych dôkazov nájdú čitatelia v správe EBA a najmä v tabuľkách obsahujúcich zhrnutie kvantitatívnych informácií na s. 23 a s. 31.

Okrem toho, akúkoľvek zmenu v používaných aktuárskych predpokladoch možno vnímať ako zlepšenie zosúladenia účtovných hodnôt dôchodkového fondu so stanovenými požitkami so „skutočnou“ angažovanosťou inštitúcie a ekonomikou transakcie.

Nakoniec, akýkoľvek vplyv na vlastné zdroje pri prvom uplatnení revidovaného štandardu IAS 19 možno zmierniť špecifickým prechodným ustanovením uvedeným v článkoch 473 alebo 481 CRR. Všeobecné uplatňovanie týchto požiadaviek na odpočítanie majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami je možné zaviesť postupne podľa ustanovení článku 469 ods. 1 písm. a) v spojení s článkom 478 CRR.

4. ZÁVER

S prihliadnutím na správu EBA sa Komisia domnieva, že potenciálna dodatočná volatilita vlastných zdrojov zavedená revíziou štandardu IAS 19 bude obmedzená a je odôvodnená argumentmi predloženými v tejto správe. Okrem toho akýkoľvek vplyv v dôsledku prvotného uplatňovania zmiernili príslušné prechodné ustanovenia. Z toho dôvodu Komisia dospela k záveru, že štandard IAS 19 v spojení s odpočítaním majetku dôchodkového fondu so stanovenými požitkami uvedeným v článku 36 ods. 1 písm. e) CRR a so zmenami v čistých záväzkoch dôchodkového fondu nebude viesť k nenáležitej volatilita vlastných zdrojov inštitúcií. Komisia preto považuje vypracovanie CRR v súčasnom znení za vhodné a nebude predkladať legislatívny návrh v súvislosti s touto správou.